KONTROLL FL-UŻU TAN-NITRAT TA' L-AMMONJA: TAGĦRIF GĦAL PRODUTTURI PRIMARJI

Sistema ġdida ta' regolamenti dwar l-għoti ta' liċenzji

Ammonium nitrate (nitrat ta' l-ammonja) jista' jintuża biex minnu jsir materjal esplussiv u dan għandu passat li hu marbut ma' attivitajiet terroristiċi. Fil-25 ta' Ġunju 2004, il-Gvernijiet ta' l-istati kollha fl-Awstralja, bl-għan li jintlaħaq l-iskop ta' sigurtà għal pajjiz kollu, qablu li jimplimentaw strateġija nazzjonali billi jwaqqfu għal kollox l-aċċess għall-ammonium nitrate, dak li hu kklassifikat bħala perikoluż għas-sigurtà nazzjonali (security sensitive ammonium nitrate, fil-qosor SSAN) bl-eċċezzjoni li jitħalla aċċess lil persuni li għandhom awtorizzazzjoni apposta.

Bis-saħħa ta' dan il-ftehim, bdiet sistema ġdida ta' regolamenti għal kull Stat u Territorju fl-Awstralja dwar l-użu u l-mod kif jiġi maħżun u ttrasportat l-SSAN.
Din is-sistema li toħroġ il-liċenzji ser tiżgura li l-SSAN ikun aċċessibbli biss għal persuni li kapaċi jaħżnu u jimmaniġġjaw tajjeb l-SSAN b'mod li jkun fiż-żgur u mingħajr periklu.

Liema materjal qed jiġi rregolat?

L-SSAN jinkludi ammonium nitrate (jiġifieri mija fil-mija, ammonium nitrate pur), ammonium nitrate emulsions u taħlit ta' ammonium nitrate li fihom <u>aktar minn 45%</u> ammonium nitrate, iżda jeskludu soluzzjonijiet u splussivi Class 1.
Dawn jinkludu kimiċi bħal calcium ammonium nitrate u oġġetti perikolużi bin-numri tal-UN1942, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 3375 u 3139 fejn hu applikabbli. Fertilizer li jkun fih aktar minn 45% ta' ammonium nitrate se jkun għalhekk suġġett għar-regolamenti ġodda.
Ara t-tabella ta' hawn taħt:

Fertilizzar tal-SSAN
Tabella 1. Ammonium Nitrate (AN)
Tabella 2. Calcium Ammonium Nitrate (CAN)
Tabella 3. Taħlitiet li fihom AN and CAN

Tabella 1

Taħlitiet ta' Ammonium Nitrate	
L-isem tal-Grow Force	**Perċentaġġ AN**
Nitra Force 601	55
Nitra Force 605	65
Nitra Force 606	60
Nitra Force 608	60
Nitra Force 609	63
Nitra Force 615	65
Nitra Force 616	60
Nitra Force 620	60
Nitra Force 635	53
Nitra Force 640	60
Nitra Force 641	60
Nitra Force 642	50
Nitra Force 643	59
Nitra Force 654	65
Nitra Force 17-0-21	50
Nitra Force 19-1-8	55
Nitra Force 19-8-10	46
Nitra Force 20-0-15+Mg	59
Nitra Force 20-0-16-7	60
Nitra Force 20-0-20	60
Nitra Force 21-3-15	55
Nitra Force 22-3-8	61
Nitra Force 22-3-14	60
Nitra Force 23-6-5	50
Nitra Force 27-9-0	54

Tabella 2

L-isem ta' l-Incitec Pivot	Perċentaġġ AN
Accelerator	50
Aftergraze	61
Aftermow	61
Anchor Plus	51
Bumpabunch	60
Greengraze	50
Hortram K	59
Hortram K (Fe)	57
Nitram 135	53
Nitram 140	60
Nitram 140(S)	60
Nitram 150	55
Nitram 160	63
Nitram 50/50	60
Nitram 50/50(S)	60
Nitram 700	65
Nitram Hi-N Ratooner	60
Nitram Hi-P Ratooner	50
Nitram K	65
Nitram K(S)	65
Nitram Ratooner	65
Nitram SOP	65
Prodress	55
Speed	54
Swift	46

Tabella 3

Taħlitiet tal-Calcium Ammonium Nitrate	
L-isem ta' l-Incitec Pivot	**Perċentaġġ AN**
Cal-Am 135	64
Cal-Am 140	50
Cal-Am 150	48
Cal-Am 50/50	52
Cal-Am K(S)	52
Cal-Am Nitra K	59
Cal-Am Nitra King	59
Green 1	45
Green 2	54
Green 3	68
Green 4	55
Green 5	52
Nitrogreen M 20	54
Nitrogreen M 20(S)	45
Nitrogreen M 35	60
Nitrogreen M 40	52
Nitrogreen M 40(S)	48
Nitrogreen M 50	48
Nitrogreen M 50/50	52
Nitrogreen M K(S)	52
Taħlitiet biss li fihom aktar minn 56% CAN, ekwivelenti għal 45%, huma mnizzel hawn.	

Dawn il-listi, li mhumiex konklussivi, jinkludu informazzjoni pprovduta mill-Fertilizer Industry Federation of Australia (FIFA) bil-għajnuna ta' Incitec Pivot Limited, Grow Force, Hi-Fert u Summitt, flimkien ma xi kumpaniji oħrajn żgħar.

Għaliex l-użu ta' l-SSAN ma jiġix projbit għal kollox?

L-industrija tal-minjieri tiddependi mill-użu ta' l-ammonium nitrate, u jekk dan jiġi pprojbit għal kollox, din ma kinetx ser tkun miżura realistika. Filwaqt li l-gvernijiet kienu qiesu din il-projbizzjoni ta' l-ammonium nitrate għall-użu agrikolu, il-biċċa l-kbira tal-gvernijiet iddeċidew li kienet tkun miżura aktar ġusta u bilanċjata jekk l-użu ta' l-ammonium nitrate jitħalla jintuża minn persuni ġenwini li ma kienux ta' periklu għas-sigurtà tal-pajjiż u li kienu kapaċi jaħżnu u jittrasportawh fiż-żgur u mingħajr periklu.

Nota: Mill-ewwel ta' Lulju 2005, ġewwa t-Tasmanja, l-użu ta' l-SSAN ser ikun projbit.

Hemm fertilizer ieħor li l-użu tiegħu ser ikun irregolat?

Is-sistema ta' regolamenti dwar l-użu ta' l-SSAN huwa l-ewwel pass f'reviżjoni komprensiva dwar materjal perikoluż li fil-preżent il-gvernijiet kollha fl-Awstralja qed jaħdmu fuqha. Inkluż fir-reviżjoni qed jigi studjat l-użu ta' kimiċi oħra, aġenti bijoloġiċi u materjal radjoloġiku. Permezz ta' dir-reviżjoni, jista' jiġi identifikat xi materjal ieħor li wkoll għandu jkun suġġett għal dawn ir-regolamenti tal-gvern.

Min ser ikollu bżonn liċenzja sabiex ikollu aċċess għall-SSAN?

Kull stat u territorju fl-Awstralja ser iħaddem il-ġurisdizzjoni tiegħu b'impenn li jdaħħal sistema ta' regolamenti ġodda għall-ħruġ ta' liċenzji li tappplika għall-importazzjoni, l-esportazzjoni, il-mod kif jinħażen, kif jiġi ttrasportat, il-bejgħ, il-forniment, ix-xiri, il-ksib, l-użu u r-rimi ta' skart tal-SSAN.

Il-liċenzja tinħareġ biss lil dawk li:

- Jagħtu prova li għandhom bżonn ġenwin li jużaw l-SSAN
- Li ser jittrasportaw u jaħżnu l-SSAN b'mod żgur u bla periklu (ikun hemm bżonn li jressqu pjan tal-postijiet fejn ser ikun maħzun l-SSAN)
- Ikunu persuni li dwarhom m'hemmx suspett ta' sigurtà (l-applikanti kollha ikun hemm bżonn li jaċċettaw li ssirilhom kondotta tal-pulizja u ta' l-ASIO).

Mhux bil-fors li se tkun meħtieġ li jkollok liċenzja apposta għal kull attività tiegħek rigward l-SSAN. Jistgħu jinħarġu liċenzji li jkopru aktar minn attività waħda u għalhekk għandek tieħu parir mill-awtorità regolatorja fl-Istat jew Territorju fejn toqgħod, fejn għandek tagħti d-dettalji ta' l-attivitajiet li għalihom int ser tkun responsabbli (ara aktar 'l isfel).

Jekk jeħtiglek aċċess għall-SSAN f'aktar minn Stat jew Territorju wieħed, ikollok bżonn tikseb liċenzja separata minn dak l-Istat jew Territorju.

Għaliex lil dawk li jużaw l-SSAN ser ikun hemm bżonn li ssirilhom kondotta tal-pulizija u ċċekkjar tas-sigurtà (tal-ASIO)?

Jeħtieġ li l-Gvernijiet ikunu żgurati li min juża l-SSAN mhuwiex ta' periklu lin-nazzjon. Kondotti tal-pulizija u l-ASIO mhumiex xi ħaġa rari, anzi huma parti minn rutina normali biex persuna tkun konfermata bħala ta' kondotta tajba għal xi skop partikulari.

Ikolli dritt għal appell jekk neħel fil-kondotta tajba tiegħi dwar is-sigurtà?

Iva, kull min jirċievi notizzja ta' kondotta ħażina jew li tiskwalifikah, jiġi mgħarraf bir-raġunijiet u jkollu d-dritt li jappella lil-Administrative Appeals Tribunal (tribunal amminstrattiv li jisma' l-appelli).

Kif nagħmel biex nikseb liċenzja?

L-applikazzjonijiet għal liċenzja jintbagħtu u jinħarġu mill-awtorità regolatorja tal-liċenzji, u li jinsabu f'kull Stat jew Territorju fl-Awstralja. Biex tkun taf fejn jinstabu dawn l-awtoritajiet, ara t-tabella ta' hawn taħt:

Awtoritajiet Regolatorji

NSW WorkCover Assistance Service Ċempel: 131 050 Email: contact@workcover.nsw.gov.au
VIC Dangerous Goods Unit WorkSafe Victoria Ċempel: 03 9641 1555 Email: info@workcover.vic.gov.au
QLD Chief Inspector of Explosives Department of Natural Resources and Mines Ċempel: 07 32371386 Fax: 07 32354395 Email explosives@nrm.qld.gov.au Website: nrm.qld.gov.au/mines/explosives
WA Safety and Health Division Department of Industry and Resources Ċentru telefoniku ċempel: 08 9222 3413 Ċentru telefoniku numru tal-fax: 08 9222 3525 Email: edg@doir.wa.gov.au

SA Workplace Services Department for Administrative and Information Services Servizzi Informatiċi: 1300 365 255 Telefon tar-Reception: 08 8303 0400 Fax tar-Reception: 08 8303 0423 Website: www.Eric.sa.gov.au
TAS Helpline Workplace Standards Tasmania PO Box 56 Rosny Park TAS 7018 Ċempel: 1300 366 322 (rata lokali) Ċempel: 03 6233 7657 (barra mit-Tasmania) Fax: 03 6233 8338 Website: www.wst.tas.gov.au
NT NTWorkSafe Ċempel: 1800 019 115 Email: ntworksafe.deet@nt.gov.au Website: www.worksafe.nt.gov.au
ACT ACT WorkCover Dangerous Substances, Gas & Plant Unit PO Box 224 CIVIC SQUARE ACT 2608 Ċempel: 02 6205 0200 Fax: 02 6205 0336 Email: workcover@act.gov.au

Nota: Servizz ta' interpritu u traduzzjoni jew pariri dwar il-proviżjon ta' dawn is-servizzi jinkisbu mill-awtorità regolatorja fil-ġuridizzjoni ta' kull Stat jew Territorju.

Meta se tibda taħdem is-sistema l-ġdida ta' liċenzjar?
Is-sistema l-ġdida ta' ħruġ ta' liċenzji digà bdiet tinħadem ġewwa Queensland u dalwaqt ser tibda wkoll f'kull Stat u Territorju fl-Awstralja. Id-dati tentattivi meta l-applikazzjonijiet jistgħu jintbgħatu fl-iStati u Territorji huma dawn:

NT	Novembru 2004
ACT	April 2005
VIC	Lulju 2005
WA	Awissu 2005
NSW	Lulju 2005
SA	F'nofs is-sena 2005
TAS	Gunju 2005 (għal liċenzji minbarra użu fil-biedja)

Kemm ser tkun tiswa l-liċenzja?
Il-ħlas u l-perjodu ta' kemm il-liċenzja tkun valida ser ivarjaw minn Stat għall-ieħor. Int għandek tiċċekkja ma' l-awtorità regolatorja li tgħodd għalik.

X'għandi niehu miegħi meta napplika għall-liċenzja?

Kull applikazjoni għal liċenzja dwar aċċess għall-SSAN, irid ikollha magħha pjan ta' sigurtà (security plan) li trid tiġi approvata mill-awtorità regolatorja. Il-pjan ta' sigurtà trid tipprovdi lill-awtorità regolatorja tagħrif dwar kif int ser tiżgura li ser toqgħod għall-kondizzjonijiet mitluba ta' sigurtà. <u>L-anqas kondizzjoni għas-sigurtà</u>, mitluba għal liċenzja, tvarja skond l-użu li għaliha int tkun qed tapplika (ngħidu aħna, għal użu fil- biedja, trasport, ħażna eċċ.).

Il-pjan ta' sigurtà ser ikollha tlett punti prinċipali:

1. L-immaniġġjar ta' l-impjegati (fejn kull persuna fuq il-post fejn hemm aċċess għall-SSAN tiġi mniżżla f'lista)
2. Is-sigurtà fil-post (ikunu rrekordjati d-dettalji dwar is-sigurtà tal-facilitajiet fejn ikun maħżun l-SSAN); u
3. Il-proċeduri (dwar kontroll ta' l-aċċess fejn ikun maħżun l-SSAN, żamma ta' rekords u proċeduri għaż-żamma ta' inventarju.

Għal dawk li jużaw l-SSAN: L-anqas kondizzjonijiet mitluba għas-sigurtà huma:

- L-SSAN irid ikun maħżun f'post jew kontenitur maqful jonkella jkun mgħasses kontinwament
- Irid ikun hemm proċeduri li jikkontrollaw l-aċċess tal-post fejn ikun maħżun
- L-SSAN jiġi ttrasportat matul il-vjaġġ kollu taħt is-sorveljanza kontinwa ta' persuna awtorizzata
- Irid ikun hemm proċeduri biex jiċċekkjaw u jawtorizzaw lill-persuni li għandhom aċċess għall-SSAN mingħajr sorveljanza, u l-proċeduri jridu jinkludu:
  - Jinnominaw persuna responsabbli (ġeneralment il-persuna bil-liċenzja) li twettaq il-pjan tas-sigurtà
  - Jiżguraw li persuni li għandhom aċċess għall-SSAN bla sorveljanza ssirilhom kondotta tal-pulizja u ta' l-ASIO ; u
  - Ikun hemm istruzzjonijiet għall-ħaddiema dwar il-pjan ta' sigurtà

- Jinżamm rekord ta' l-SSAN kollu li jinxtara jew jintuża, u jkun hemm proċeduri biex jirrikonċiljaw il-kwantitajiet ta' SSAN li jidħol jew joħroġ; u

- Proċeduri fejn jiġi rrapportat lill-awtoritajiet telf bla spjegazjoni fil-kwantitajiet ta' SSAN, ta' serq, attentat ta' serq jew kull inċident li jolqot is-sigurtà ta' l-SSAN.

Nota: L-anqas kondizzjonijiet mitluba fis-sigurtà tal-mod kif jiġi maħżun jew ittrasportat l-SSAN minn persuni li ma jużawx l-SSAN jistgħu jvarjaw.
Jekk jogħgbok, hu parir mill-awtorità regolatorja biex tikseb aktar informazzjoni.

X'għandi nagħmel jekk għandi propjetà fi jew bejn Stati jew Territorji differenti ?
L-applikant għal liċenzja li għandu propjetà fi jew bejn fruntieri ta' Stati jew Territorji differenti, għandu l-ewwelnett japplika għal liċenzja fl-Istat jew Territorju fejn l-izjed li jkollu maħżun l-SSAN. Meta l-applikant jissottometti l-applikazzjoni, l-awtorità regolatorja tavzah jekk għandux bżonn jikkuntattja awtoritajiet oħra. Jekk ikollok bżonn tikseb liċenzja addizzjonali, il-liċenzja li tinħareġ fl-Istat jew Territorju primarju tiegħek jiġi ikkunsidrat sabiex jitnaqqsu l-ispejjes.

Għal aktar informazzjoni
Dwar id-deċizjoni tal-gvernijiet fil-25 ta' Gunju 2005 biex jirregolaw l-aċċess għal ammonium nitrate, ara dan il-website
http://www.coag.gov.au/meetings/250604/index.htm

Għal materjal ta' gwida u informazzjoni dwar it-trasport, il-ħażna, l-użu agrikolu u l-ippustjar ta' faċilitajiet ġodda għall-ħażna tal-SSAN, jekk jogħġbok ara l-website nazzjonali dwar is-sigurtà ta' l-SSAN.
www.nationalsecurity.gov.au u segwi l-links.